

Luksemburg, 25 czerwca 2018 r.
(OR. en)

10027/18

COAFR 160
MOG 38
MAMA 94
CFSP/PESC 596
CSDP/PSDC 359
COHAFA 46
COHOM 87

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Róg Afryki / Morze Czerwone – Konkluzje Rady (25 czerwca 2018 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie Rogu Afryki / Morza Czerwonego przyjęte na 3628. posiedzeniu Rady, które odbyło się 25 czerwca 2018 r.

Konkluzje Rady w sprawie Rogu Afryki / Morza Czerwonego**[Morze Czerwone]**

1. Obydwa brzegi Morza Czerwonego – ze względów geopolitycznych i strategicznych – nabrały kluczowego znaczenia dla światowego handlu oraz wzrostu gospodarczego i ogólnej stabilności w regionie. Niedawne wydarzenia w szeroko pojętym regionie zaznaczyły wzajemne powiązania i zależności między obydwoma brzegami Morza Czerwonego i sprawiły, że zarazem pilne i korzystne jest odnowienie powiązań i stworzenie wspólnoty interesów, handlu, inwestycji i bezpieczeństwa. Unia Europejska (UE) jest gotowa zaangażować się wraz ze wszystkimi stosownymi podmiotami i wziąć udział w takim przedsięwzięciu.
2. Stabilna sytuacja w Rogu Afryki i swoboda żeglugi z Oceanu Indyjskiego przez Morze Czerwone na Morze Śródziemne, o zasadniczym znaczeniu dla Europy, są zagrożone w wyniku wydarzeń w regionie Morza Czerwonego. Starania o wpływy i aktywa strategiczne, wraz z rosnącą militaryzacją wybrzeży Morza Czerwonego, powodują wzrost zagrożeń w regionie, co może mieć globalne skutki. Konflikt w Jemenie stanowi paliwo dla napięć w regionie i zagraża bezpieczeństwu jego sąsiadów; ma też dramatyczne skutki humanitarne, które mogą zaowocować dalszymi przesiedleniami, zarówno w obrębie kraju, jak i w szeroko pojętym regionie. W połączeniu z nadal trwającym kryzysem w Zatoce Perskiej sytuacja ta ma potencjalne bezpośrednie skutki dla bezpieczeństwa i długoterminowej stabilności na Morzu Czerwonym i wokół niego.

3. Pokój, bezpieczeństwo i rozwój tego szeroko pojętego regionu skorzystałyby na współpracy, a nie rywalizacji. Brak zorganizowanego i pluralistycznego forum regionalnego umożliwiającego dialog i współpracę wokół Morza Czerwonego uniemożliwia osiągnięcie postępów co do szerokiego wachlarza zagadnień, w tym integracji gospodarczej oraz pokoju i bezpieczeństwa w regionie. Znaczenie trasy żeglugowej przez Morze Czerwone, skutki uboczne kryzysu w Zatoce Perskiej i konfliktu w Jemenie oraz ciągle niestabilna sytuacja w Rogu Afryki wskazują na potrzebę znalezienia takiego forum. Biorąc pod uwagę długoterminowe zaangażowanie Europy oraz jej inwestycje w dobrobyt i stabilizację w tym regionie, zachęcamy do pilnego utworzenia takiego forum.
4. UE zintensyfikuje swoją współpracę ze wszystkimi państwami regionu Morza Czerwonego oraz innymi stosownymi podmiotami regionalnymi i międzynarodowymi, by zachęcić do dialogu i pracować na rzecz złagodzenia negatywnych skutków dla stabilności w regionie. Dziedziny współpracy mogłyby objąć między innymi zapobieganie konfliktom, bezpieczeństwo morskie, ochronę środowiska, handel między regionami, rozwój infrastruktury i portów, propagowanie niebieskiej gospodarki, bezpieczeństwo żywnościowe, mobilność osób między brzegami Morza Czerwonego, oraz zajęcie się przyczynami migracji nieuregulowanej. Na szczególną uwagę zasługuje też walka z terroryzmem, przemyt towarów i handel ludźmi oraz zwiększony globalny wpływ przestępczości zorganizowanej i brutalnego ekstremizmu. Współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego będzie się opierać na strategii Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa morskiego i powiązanym z nią planie działania, doświadczeniach wyniesionych ze zintegrowanego podejścia UE do konfliktu i kryzysu w Rogu Afryki, oraz na pracach w ramach operacji Atalanta, EUCAP Somalia i grupy kontaktowej ds. piractwa u wybrzeży Somalii, które zdecydowanie przyczyniły się do zwalczania piractwa.

[Róg Afryki]

5. Geopolityczne i gospodarcze znaczenie Rogu Afryki wzrosło, przynosząc krajom regionu i ich partnerom nowe możliwości. W poprzedniej dekadzie UE poczyniła znaczące kroki – poprzez dialog polityczny i aktywne zaangażowanie, misje w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) i ukierunkowaną pomoc w ramach współpracy na rzecz rozwoju – w celu wspierania i promowania pokoju, stabilności, trwałego i pluralistycznego wzrostu i dobrobytu w całym obszarze Rogu Afryki. UE będzie nadal pracować na rzecz zacieśniania współpracy wewnątrz- i międzyregionalnej między wszystkimi partnerami w regionie przy użyciu wszelkich dostępnych narzędzi.
6. UE jest głęboko zaniepokojona rozmiarami kryzysu humanitarnego w Rogu Afryki, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa żywnościowego, możliwości utrzymania się i dostępu do wody, w regionie regularnie dotykany przez katastrofy naturalne, skutki zmiany klimatu, konflikty i przymusowe przesiedlenia na dużą skalę. Jako największy dawca pomocy humanitarnej, UE będzie nadal wspierać miliony szczególnie narażonych osób, aby zwiększyć ich odporność. UE wzywa odpowiedzialne rządy do zintensyfikowania ratującej życie pomocy i ochrony, w tym do reagowania na problemy przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć, w szczególności dla 4 milionów uchodźców, 10 milionów osób wewnętrznie przesiedlonych, społeczności ich przyjmujących, kobiet, dzieci oraz osób z niepełnosprawnościami.
7. Budowanie regionalnych zdolności do propagowania bezpieczeństwa, pokoju i dobrobytu leżą u podstaw globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE. UE od długiego czasu wspiera Międzyrządowy Organ ds. Rozwoju (IGAD) oraz jego wizję bycia głównym narzędziem osiągania pokoju, dobrobytu i integracji regionalnej. UE będzie nadal współpracować z przywódcami IGAD podczas wzmacniania jego struktur i członkostwa oraz określania priorytetów i mandatu, by uczynić z niego skuteczne narzędzie mogące zagwarantować wspólną reakcję na nowe globalne wyzwania, przed którymi staje ten region.

8. UE zachęca wszystkich międzynarodowych partnerów, w szczególności Organizację Narodów Zjednoczonych, Unię Afrykańską i Ligę Państw Arabskich do dołożenia wszelkich starań, by wzmocnić stabilizację i dobrobyt w całym regionie. UE podkreśla znaczenie zapewnienia ścisłej międzynarodowej i regionalnej koordynacji działań, zwłaszcza z wykorzystaniem działalności Specjalnego Przedstawiciela UE w Rogu Afryki, tak aby umożliwić lepszą realizację tych celów.
9. Przyszłość regionu leży w zaangażowaniu na rzecz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, demokracji, dobrych rządów, stabilizacji i bezpieczeństwa dla wszystkich ludzi, a także inkluzywnego i zrównoważonego wzrostu oraz integracji gospodarczej na szczeblu regionalnym. Te zasady przewodnie przyświecają zaangażowaniu UE w regionie Rogu Afryki. W związku z tym UE wyraża uznanie dla niedawnych konkretnych podjętych przez przywódców Etiopii działań na rzecz większego pluralizmu połączonego z większą swobodą polityczną i reformami, i jest gotowa wesprzeć te wysiłki. UE również z zadowoleniem przyjmuje istotne działania podjęte w Kenii i zachęca obydwa kraje do dalszych postępów w realizacji powyższych zasad, w tym reformy ordynacji wyborczej, podczas zdecydowanego rozwiązywania problemów krajowych. Obydwa narody położyły fundamenty pod dynamiczną przyszłość, co może narzucić tempo przemian w całym regionie. UE zachęca wszystkie państwa regionu podczas realizacji procesów konstytucyjnych, wyborczych i stabilizacyjnych do wyciągnięcia wniosków z tych doświadczeń i rozwiązania wewnętrznych sporów. UE podkreśla znaczenie znalezienia trwałego i pluralistycznego rozwiązania pokojowego, które przyniosłoby bezpieczeństwo i zakończyło cierpienia ludności Sudanu Południowego, a w tym kontekście będzie się nadal angażować we współpracę z władzami Sudanu Południowego i z IGAD, w tym poprzez Forum Wysokiego Szczebla ds. Rewitalizacji.

10. Somalia, od dawna postrzegana jako epicentrum niestabilności w Rogu Afryki, zmierza w stronę istotnych przemian. Stało się to możliwe dzięki niedawnym wysiłkom Rządu Federalnego Somalii i państw-członków federacji, w tym dzięki odbyciu posiedzenia Krajowej Rady Bezpieczeństwa w czerwcu – po raz pierwszy od lutego 2018 r. – oraz dzięki niezwykle ważnej roli misji Unii Afrykańskiej w Somalii (AMISOM), która zapewniła bezpieczną przestrzeń. UE w znaczący sposób przyczyniła się do wyjścia Somalii z długotrwałego konfliktu i jest zdecydowana kontynuować swoje zdecydowane zaangażowanie. Wzrost odpowiedzialności po stronie somalijskiej ma zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania kontynuacji tej pozytywnej linii rozwoju, zarówno na poziomie federalnym, jak i regionalnym. W dniach 16–17 lipca 2018 r. społeczność międzynarodowa planuje spotkać się na Forum Partnerstwa z Somalią (SPF) w Brukseli. Wpływa to ze zobowiązań poczynionych na londyńskiej konferencji poświęconej Somalii, która odbyła się w maju 2017 r., oraz na spotkaniu SPF w Mogadiszu w grudniu 2017 r. Spotkanie SPF będzie stanowiło okazję do podkreślenia postępów dokonywanych przez Somalię, określenia priorytetów na przyszłość i poczynienia zobowiązań co do realizacji reform politycznych, w tym przeglądu konstytucji, zorganizowania wyborów na zasadzie „jedna osoba, jeden głos” w latach 2020/2021, pojednania narodowego, a także ożywienia gospodarczego, reformy sektora bezpieczeństwa i reagowania na kryzysy humanitarne. UE z zadowoleniem przyjmuje wyniki obrad urzędników wyższego szczebla przy okrągłym stole, które miały miejsce w kwietniu 2018 r. podczas wiosennego spotkania Banku Światowego; wskazują one na przesunięcie ku normalizacji – międzynarodowe instytucje finansowe mają dostęp do międzynarodowych rynków finansowych, a także do umorzenia długów. UE zdecydowanie popiera plan stopniowego i obwarowanego warunkami przeniesienia odpowiedzialności za bezpieczeństwo z AMISOM na siły bezpieczeństwa Somalii, z jasno określonymi terminami i trwałym finansowaniem ze strony AMISOM. UE wzywa wszystkich partnerów Somalii w Afryce, w szczególności państwa, których oddziały wojskowe uczestniczą w misji AMISOM, szerzej pojęty region bliskowschodni i państwa dalej położone do wspierania Somalii – w sposób wszechstronny, przejrzysty i skoordynowany – w wysiłkach na rzecz odbudowy kraju i zwiększenia bezpieczeństwa z korzyścią dla wszystkich jej mieszkańców.

11. W tym nowym kontekście geopolitycznym rozwiązanie długotrwałych zatargów między Etiopią a Erytreą ma podstawowe znaczenie dla ogólnej stabilności i rozwoju Rogu Afryki. UE z zadowoleniem przyjmuje niedawną zapowiedź etiopskiej koalicji rządzącej, że zamierza w pełni zrealizować porozumienie algierskie oraz decyzję komisji ds. granic, a także podjętą przez Erytreę decyzję o wysłaniu delegacji do Addis Abeby, i wzywa wszystkie zainteresowane strony, by konstruktywnie przyczyniły się do osiągnięcia postępów. Jako świadek porozumienia algierskiego UE jest gotowa wspomagać Etiopię i Erytreę na drodze ku pojednaniu.
12. Nil ma znaczenie polityczne, gospodarcze i historyczne dla regionu. Jego wody są źródłem wspólnego dobrobytu dla jedenastu państw leżących w jego dorzeczu. Jednak bez współpracy i koordynacji działań rywalizacja dotycząca korzystania z rzeki może przyczynić się do wzrostu napięcia w regionie. Biorąc pod uwagę duży wzrost demograficzny w tym regionie oraz skutki zmiany klimatu, UE z zadowoleniem przyjmuje ciągłe wysiłki wspomnianych państw na rzecz dialogu poświęconego najlepszym sposobom współpracy oraz osiągnięcia wspólnego rozumienia zagadnień stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania. UE z zadowoleniem przyjmuje również prowadzone obecnie między Egiptem, Etiopią i Sudanem rozmowy trójstronne w sprawie Wielkiej Tamy Etiopskiego Odrodzenia. UE jest gotowa zaangażować się we wspieranie dalszej współpracy wzdłuż Nilu na wniosek wszystkich stron.
-